

طرح درس جهت ارائه در نیمسال تحصیلی اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

دانشکده	هنر و معماری	گروه	هنر اسلامی
گرایش	هنر اسلامی	مقطع	دکتری
نام درس	زیبایی شناسی نقاشی ایرانی اسلامی	نوع درس	پایه ☐ نظری ☒ تخصصی ☒ عملی ☐ اختیاری ☐ نظری-عملی ☐
تعداد واحد	۲	نام استاد	محمد کاظم حسنونند
دروس پیش نیاز	ندارد	تلفن دفتر کار	۳۷۰۴
دروس هم نیاز	ندارد	پست الکترونیک	mkh@modares.ac.ir

✓ اهداف درس:

۱. ایجاد شناخت نسبت به تحلیل زیبایی شناختی نقاشی ایران در دوره اسلامی.
۲. توانمندسازی دانشجو در تحلیل سبک‌ها و گرایشهای نقاشی ایرانی اسلامی.
۳. توسعه شناخت دانشجو از تطبیق نقاشی ایرانی اسلامی با اصول اسلامی.
۴. ارتقاء توانمندی دانشجو نسبت به شیوه‌ها و مکاتب گوناگون نقاشی ایرانی اسلامی.
۵. شناخت نسبت به ریشه‌ها و نحوه شکل‌گیری نقاشی ایران در دوره اسلامی.

✓ رئوس مطالب و برنامه ارائه در کلاس: (در صورتی که واحد عملی یا نظری-عملی بود، نوع آموزش در توضیحات بیان شود)

شماره جلسه	موضوع جلسه درس	توضیحات
جلسه اول	معارفه با دانشجویان و اعلام شرح درس، شرح ضرورت و اهداف واحد درسی، نحوه تدریس و ارزیابی	
جلسه دوم	مروری تحلیلی بر نقاشی در دوران باستان	
جلسه سوم	تحلیل مبانی نظری صورت‌گیری بویژه نقاشی در صدر اسلام	
جلسه چهارم	تحلیل نگارگری سنتی ایرانی	
جلسه پنجم	تحلیل مکاتب گوناگون نگارگری سنتی ایرانی	
جلسه ششم	زیبایی شناسی مکاتب نگارگری هرات، مشهد، قزوین، مراغه، اصفهان، شیراز و تبریز	
جلسه هفتم	بررسی دیوارنگاری پرده‌های درویشی در دوران صفویه	
جلسه هشتم	تحلیل نقاشی افشاریه، زندیه و قاجار	
جلسه نهم	زیبایی شناسی شمایل نگاری درباری در دوران قاجار	
جلسه دهم	تحلیل نگارگری و چاپ سنگی در دوران قاجار	
جلسه یازدهم	تحلیل نقاشی به شیوه کلاسیک اروپایی در دوران قاجار (کمال الملک و شاگردانش)	
جلسه دوازدهم	زیبایی شناسی نگارگری معاصر ایران	
جلسه سیزدهم	ارائه کنفرانس‌های دانشجویی	
جلسه چهاردهم	بررسی نقاشی قهوه خانه‌ای و مسئله مدرنیته و نوگرایی در نقاشی ایران	
جلسه پانزدهم	نقاشی در دوران انقلاب اسلامی و جمع بندی مطالب	
جلسه شانزدهم	برگزاری امتحان کتبی و تحویل پژوهش‌های دانشجویان	

✓ روش ارزشیابی:

- ✓ حضور فعال در کلاس و مشارکت در مباحث درسی و نقد و بررسی نظرات گوناگون: ۳ نمره.
- ✓ - انجام تکالیف کلاس: ۷ نمره.
- ✓ - برگزاری آزمون از مباحث مطروحه در طول ترم: ۱۰ نمره.

✓ منابع:

۱. آژند، یعقوب، مکتب نگارگری تبریز و «قزوین-مشهد»، فرهنگستان هنر تهران، ۱۳۸۴.
۲. بینیون، لورنس. سیر تاریخ نقاشی/ایرانی. مترجم: محمد ایران منش. چ اول، امیرکبیر، تهران، ۱۳۶۷.
۳. پاکباز، رویین، نقاشی ایران از دیرباز تا امروز، چاپ سوم، انتشارات زرین و سیمین، تهران، ۱۳۸۳.
۴. پوپ، آرتور، اپهام. سیر و صور نقاشی/ایران، ترجمه یعقوب آژند، مولى، تهران، ۱۳۹۴.
۵. تجویدی، اکبر، نقاشی ایرانی از کهن ترین روزگار تا دوران صفویان، اداره کل انتشارات وزارت فرهنگ و هنر، ۱۳۵۲.
۶. رایبسنون، ب.و.، تاریخ هنر/ایران، ترجمه یعقوب آژند، ج ۱۱، انتشارات مولى، تهران، ۱۳۷۶.
۷. سیف، هادی، نقاشی قهوه خانه، انتشارات سازمان میراث فرهنگی کشور، تهران، ۱۳۶۹.
۸. سودآور، ابوالعلا. هنر دربارهای/ایران، ترجمه ناهید محمد شیرازی، نشر کارنگ، تهران، ۱۳۸۰.
۹. عکاشه، ثروت، نگارگری اسلامی، ترجمه تهامی، سید غلامرضا، حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی با همکاری فرهنگستان هنر، تهران، ۱۳۸۰.
۱۰. کری ولس، نقاشی ایرانی (نسخه نگاره های عهد صفوی)، ترجمه احمدرضا تقاء، ترجمه و نشر آثار هنری متن، ۱۳۸۹.
۱۱. کن بای، شیلا. نقاشی/ایرانی. ترجمه مهدی حسینی، دانشگاه هنر، تهران، ۱۳۷۸.
۱۲. گرابر، اولگ، مروری بر نگارگری/ایران، ترجمه مهرداد وحدتی دانشمند، فرهنگستان هنر، تهران، ۱۳۸۳.
۱۳. گری، بازیل، نگاهی به نگارگری در/ایران، ترجمه فیروز شیراوندلو، توس، تهران، ۱۳۵۴.
14. Bahari, Ebadollah, Bihzad: master of Persian painting, Taurus Publishers, London 1997.
15. Diba Layla S.& Ekhtiar, Maryam, Royal Persian Paintings: The Qajar Epoch 1785–1925, I.B.Tauris Puplishers., London, 1999.
16. Hillenbrand, Robert, Persian Painting: From the Mongols to the Qajars, I.B.Tauris; First Edition, London&New York, 2000.
17. O,Kane, Bernard, Early Persian Painting, I.B.Tauris, London, 2003.
18. Sims, Eleanor, Peerless Images: Persian Painting and Its Sources, Yale University Press, New Heaven and London, 2002.